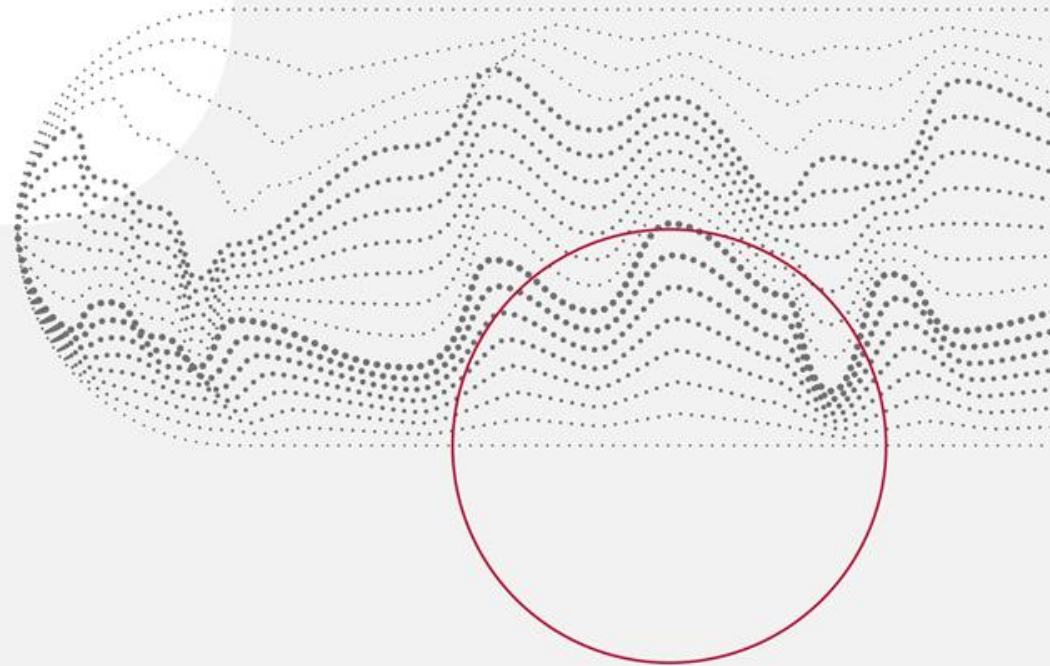

Kogo obciążają podatki w Polsce?

Jakub Sawulski

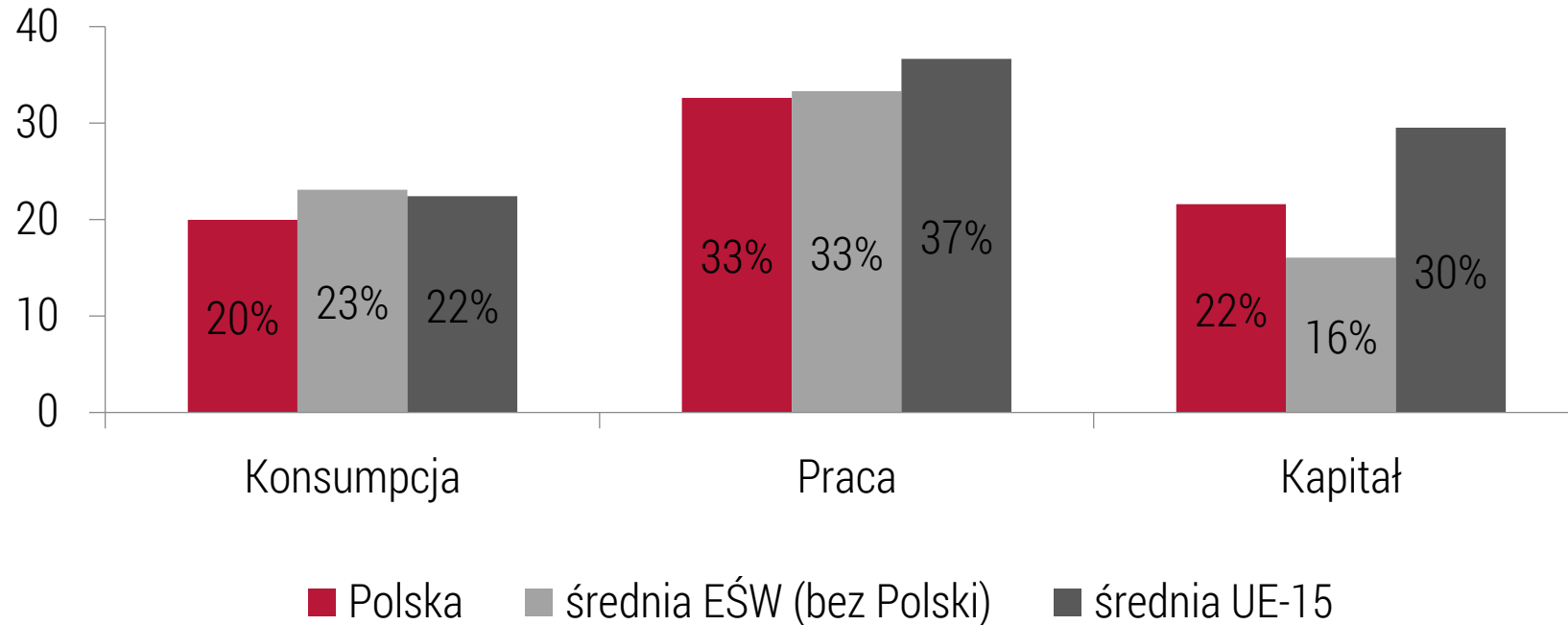

- **Cel:** odpowiedź na pytanie, w jakiej wysokości podatki płacą osoby o niskich dochodach w porównaniu do osób o wysokich dochodach.
- **Hipoteza:** polski system podatkowy jest regresywny – bardziej obciąża osoby o niskich dochodach niż osoby o wysokich dochodach.
- **Metoda/źródła:** na podstawie dostępnych danych OECD/Eurostat/MF analizujemy rozkład obciążeń między różne grupy dochodowe w podziale na trzy kategorie: konsumpcję, pracę i kapitał.

Polska nie wyróżnia się na tle państw UE tym, w jakim stopniu obciąża konsumpcję, pracę i kapitał

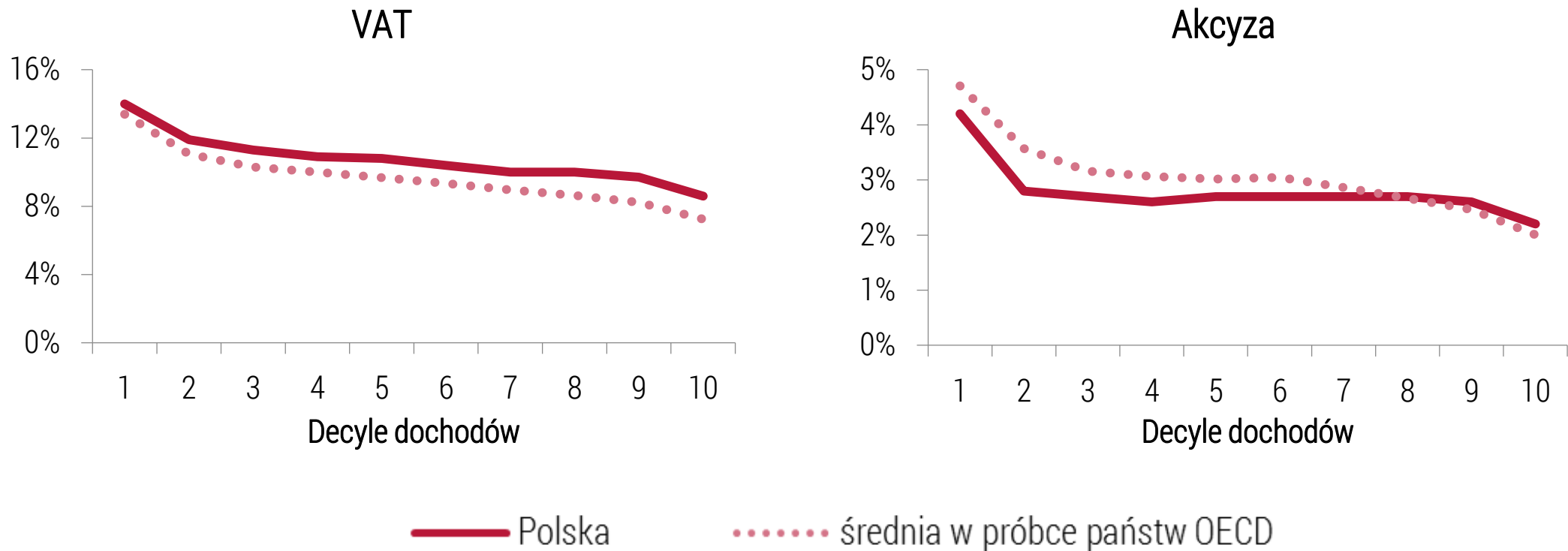

Efektywne opodatkowanie konsumpcji, pracy i kapitału (2016)

Opodatkowanie konsumpcji jest regresywne – zarówno w Polsce, jak i innych państwach

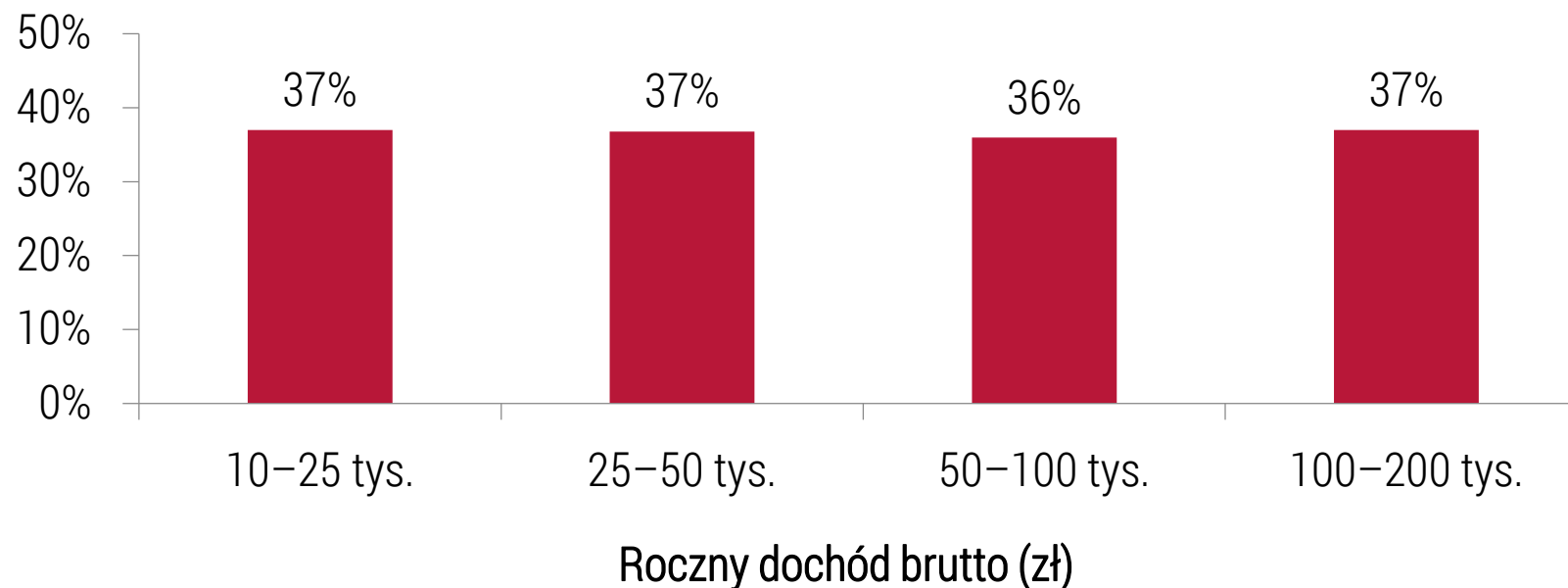
Efektywne opodatkowanie VAT i akcyzą w zależności od wysokości dochodów

Opodatkowanie umów o pracę w Polsce jest liniowe – takie samo dla niskich i wysokich zarobków

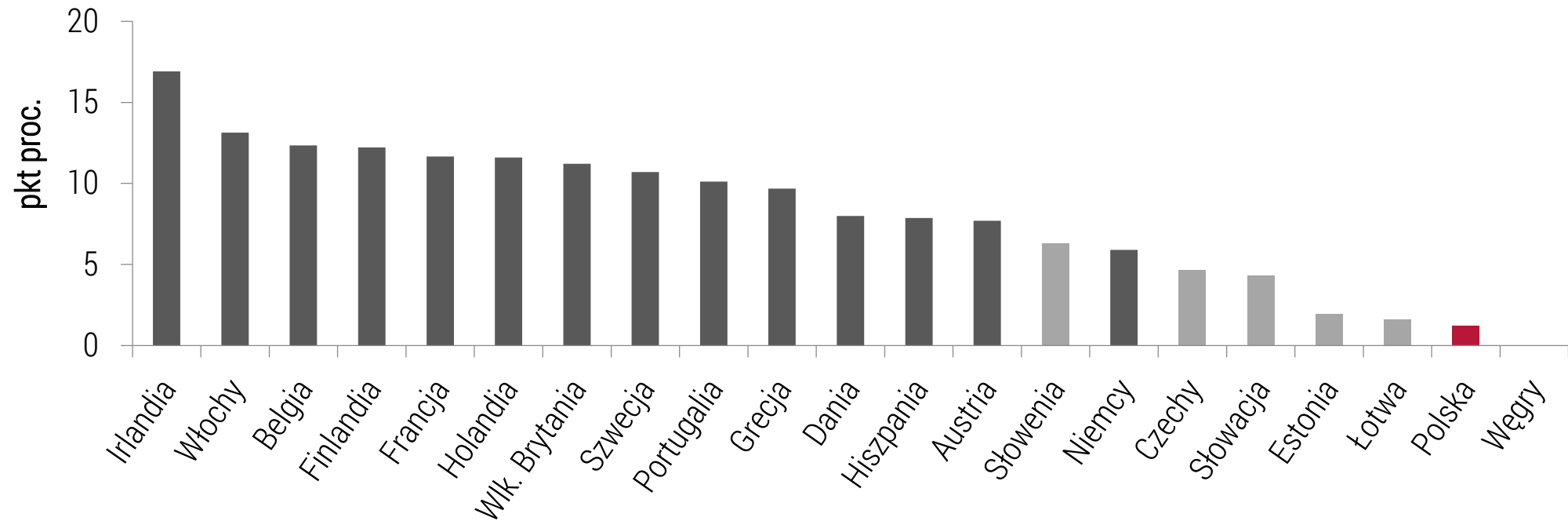
Efektywne opodatkowanie umów o pracę w zależności od wysokości dochodów (2016)

W większości państw UE klin podatkowy jest progresywny – Polska jest wyjątkiem

Różnica w wysokości klina podatkowego między wysokimi i niskimi zarobkami

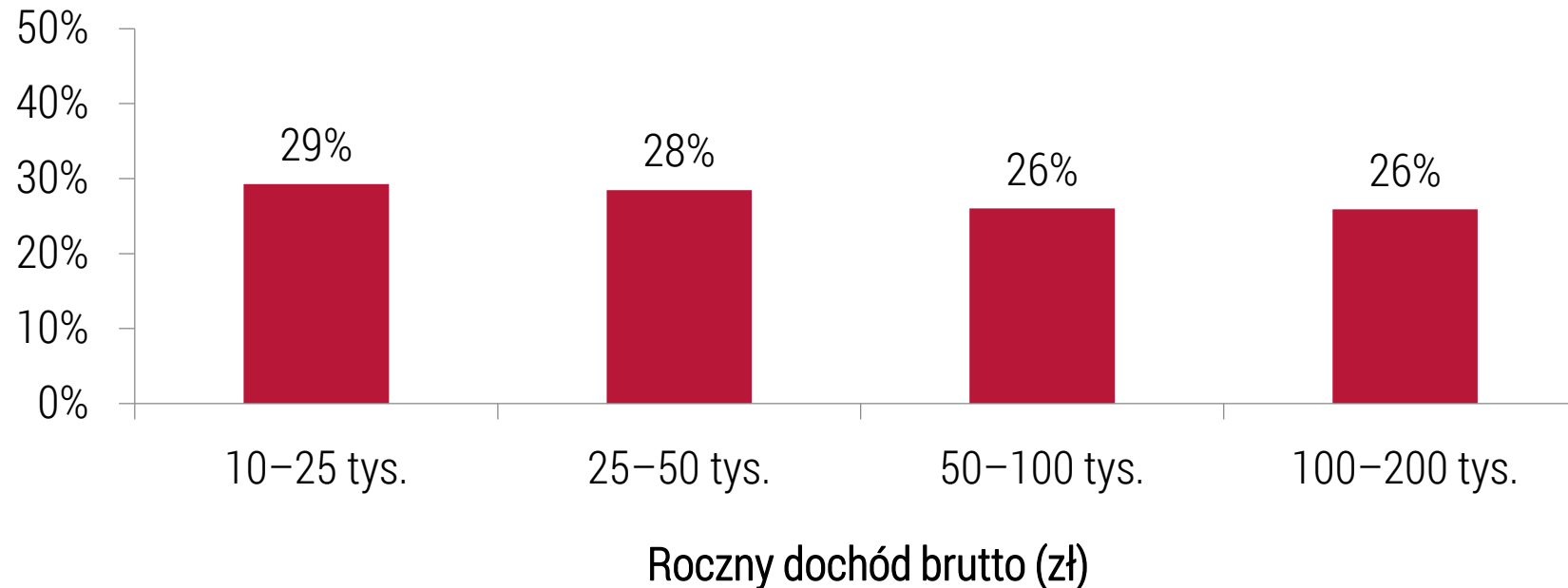
Uwagi: Wysokie zarobki = 167% średniej płacy; niskie zarobki = 67% średniej płacy. Obliczenia dla bezdzietnego singla zatrudnionego na umowie o pracę.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OECD.

Opodatkowanie umów cywilnoprawnych także jest (niemal) liniowe, ale dla każdego poziomu dochodów niższe niż umów o pracę

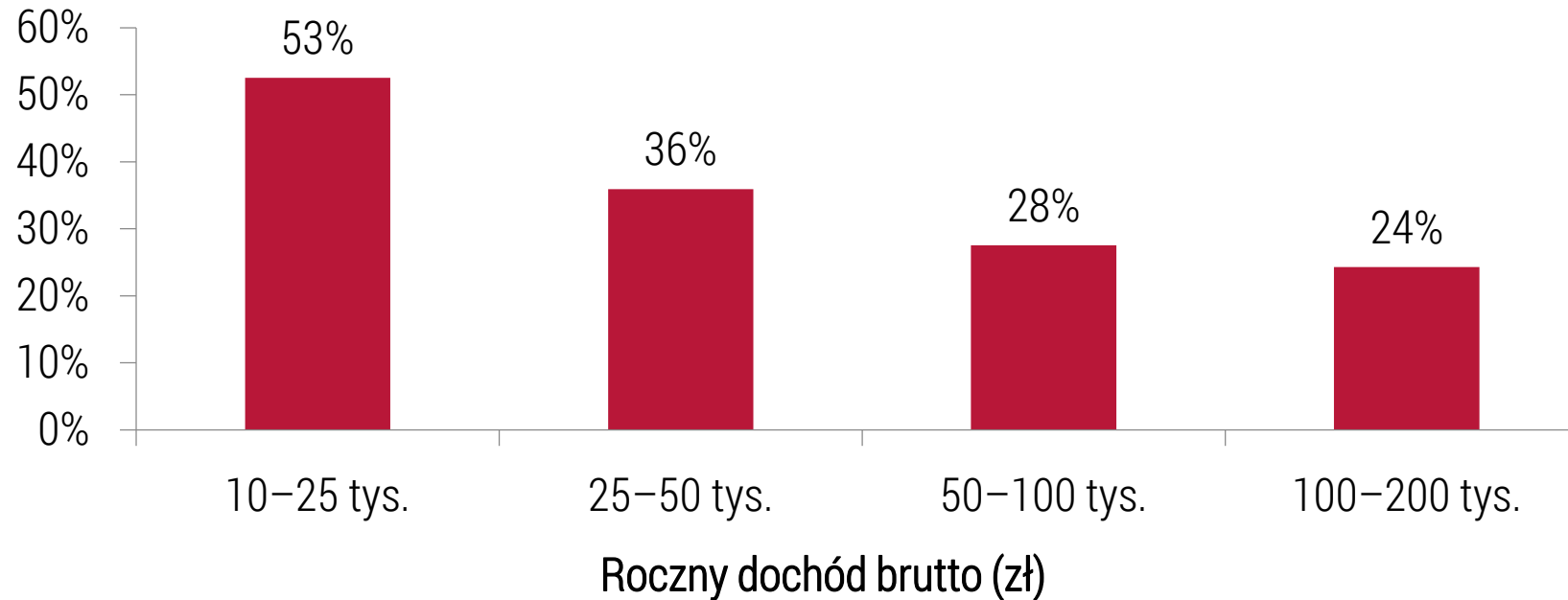

Efektywne opodatkowanie umów cywilnoprawnych w zależności od wysokości dochodów (2016)

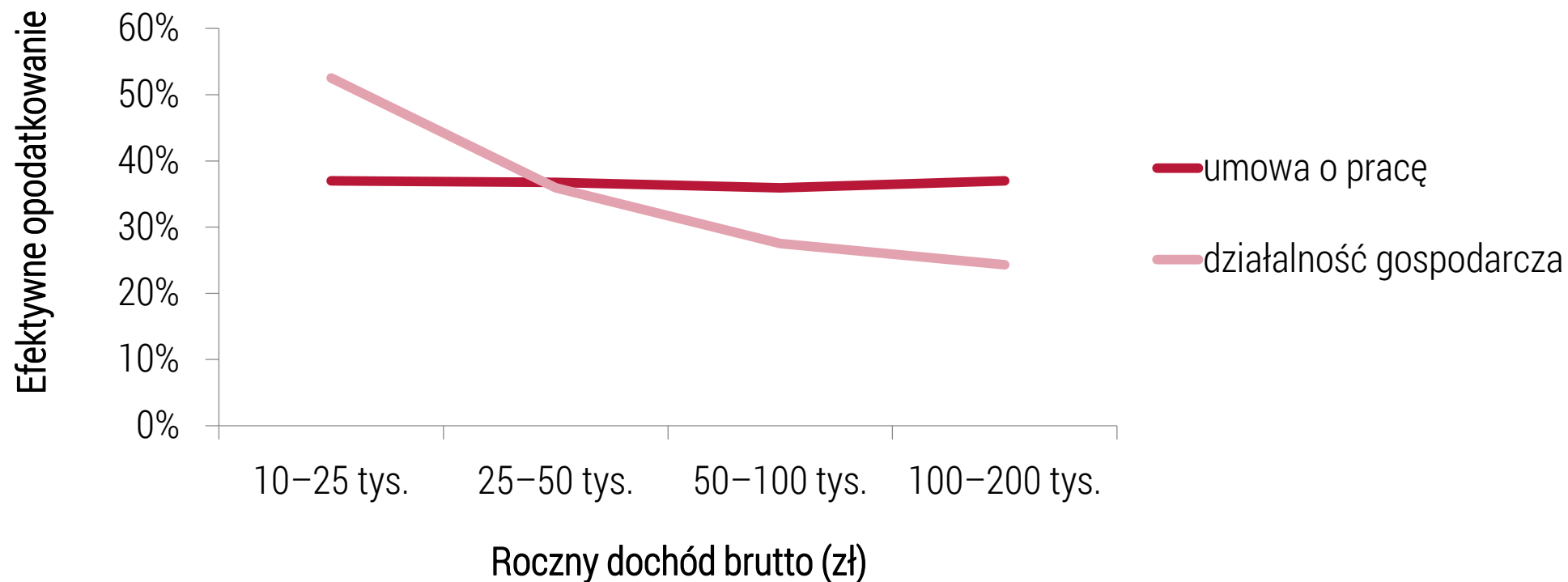

Efektywne opodatkowanie działalności gospodarczej w zależności od wysokości dochodów (2016)

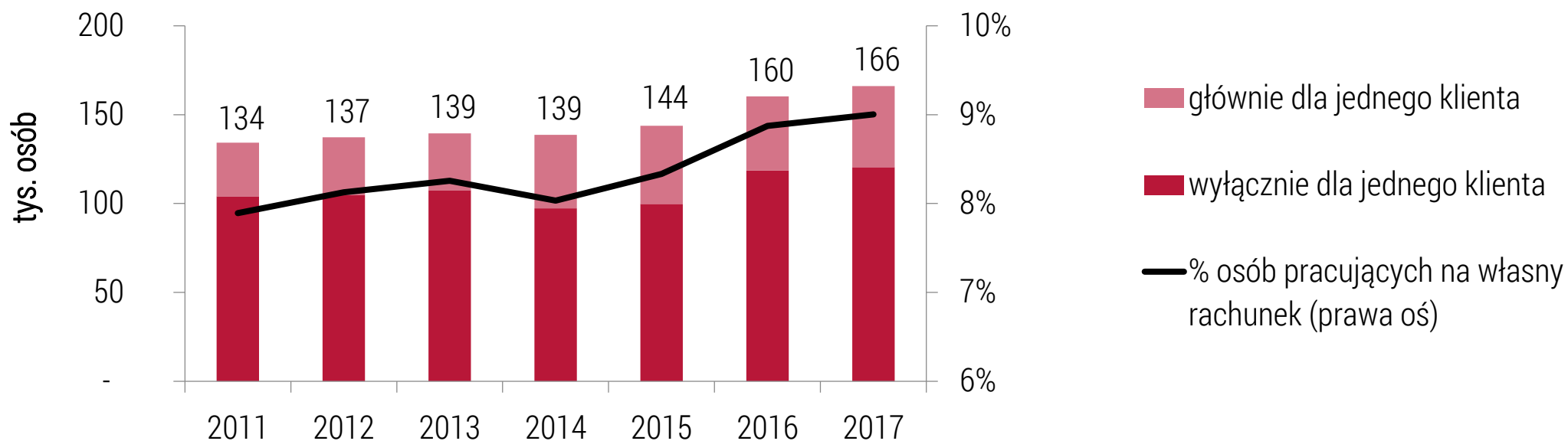
Przy wysokich dochodach opodatkowanie działalności gospodarczej jest znacząco niższe niż umowy o pracę

166 tys. osób – to możliwa skala fikcyjnego samozatrudnienia w polskiej gospodarce

Liczba osób prowadzących własną działalność gospodarczą, które nie zatrudniają innych pracowników i pracują wyłącznie lub głównie dla jednego klienta

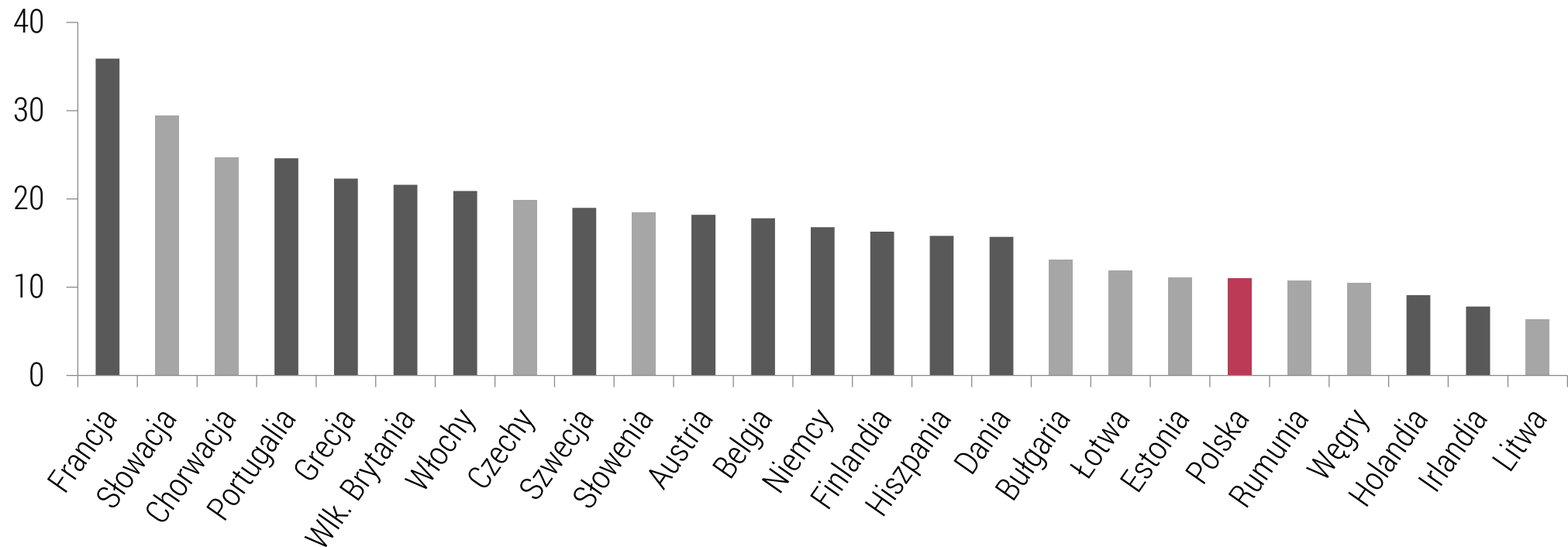
Uwagi: Z obliczeń wyłączono rolnictwo.

Źródło: obliczenia własne na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności GUS.

Opodatkowanie dochodów korporacji w Polsce jest stosunkowo niskie

Efektywne opodatkowanie dochodów korporacji w państwach UE

Polski system podatkowy jest regresywny, bo:

- Opodatkowanie konsumpcji jest regresywne – nie tylko w Polsce, ale też w innych państwach
- Opodatkowanie pracy jest liniowe; w tym aspekcie jesteśmy wyjątkiem na tle UE
- Opodatkowanie indywidualnej działalności gospodarczej jest regresywne (przy wysokich dochodach znacząco niższe niż opodatkowanie umowy o pracę)
- Upowszechniło się zjawisko fikcyjnego samozatrudnienia, dzięki czemu osoby o wysokich zarobkach są często niżej opodatkowane niż pracownicy o niskich dochodach
- Znaczenie innych podatków od kapitału – podatków majątkowych lub od dochodów korporacji – jest raczej niewielkie

Taki system jest niezgodny zarówno z regułami polityki społecznej (patrz zasady sprawiedliwości społ. Rawlsa), jak i z trendami obserwowanymi w innych państwach.

Jakub Sawulski

Instytut Badań Strukturalnych, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Sawulski, J. (2019). Kogo obciążają podatki w Polsce?
IBS Policy Paper 01/2019.

jakub.sawulski@ibs.org.pl